

Datum: 19 november 2018
Aan: Presidium
Van: W. Koedijk, Concernstaf
Onderwerp: Proces Kadernota

In dit memo wordt het proces van de Kadernota en de betrokkenheid van de raad toegelicht. Het Presidium wordt gevraagd:

1. Kennis te nemen van het memo.
2. Drie raadsleden te benoemen die deel nemen in de regiegroep Kadernota.
3. De drie raadsleden uit te nodigen voor de eerste sessie met de regiegroep voor stap 1 (Expliciteren kaders) op 12 of 14 december van 14.00 – 17.00 uur.

Inleiding

In 2016 is door de raad om een andere P&C-proces gevraagd. Een proces waarbij aandacht wordt gegeven aan de doelen en indicatoren van de P&C-producten, en waarbij de raad een nadrukkelijke rol krijgt.

In het proces richting de Kadernota wordt invulling gegeven aan deze wensen van de raad. De raad en maatschappelijke organisaties worden vooraf betrokken bij het opstellen van de kaders van de P&C-producten en het formuleren van doelen en indicatoren.

Voor de begeleiding van het proces wordt de Argumentenfabriek ingehuurd.

Toelichting

De Kadernota 2020-2023 krijgt in vergelijking met voorgaande jaren een meer inhoudelijk karakter (financiën volgen) en toegezegd is dat de raadsleden in een vroegtijdig stadium worden betrokken bij het opstellen ervan. De raadsleden krijgen met name een rol in het bepalen en beschrijven van de doelen en de indicatoren die relevant zijn om te kunnen sturen. Tevens is woensdag 7 november tijdens de raadsbehandeling van de begroting aangegeven dat het college samen met de raadsleden op zoek wil gaan naar bezuinigingsmogelijkheden.

I. Traject van de Kadernota

Om de komende jaren uit een discussie te blijven over de vorm van de P&C-producten is het voorstel om hier voldoende tijd aan te besteden om deze aan het begin van deze raadsperiode goed neer te zetten. Hierbij is de begeleiding van een externe partij wenselijk. Deze partij kan het college, de raad en de organisatie vanaf de start goed meenemen in een nieuwe aanpak. Een aanpak en opbouw die voor alle verschillende partijen duidelijk is en waarbij de uiteindelijke begroting voor iedereen leesbaar en begrijpelijk is, inclusief scherp geformuleerde doelen en realistische prestatie indicatoren.

Wij hebben gesproken met twee verschillende externe partijen, die ons hierin kunnen begeleiden, namelijk Bureau Hofmeier en de Argumentenfabriek. Het voorstel van de Argumentenfabriek sloot het beste aan op onze vraag en daarom is de keuze op hen gevallen.

In het coalitieprogramma zijn de richtingen voor de komende vier jaren uitgewerkt. Het coalitieprogramma wordt in november/december 2018 uitgewerkt in een collegeprogramma. Dit collegeprogramma bestaat uit een verzameling van activiteiten die tussen 2018-2022 wordt uitgevoerd. Dit collegeprogramma is de basis van het beleidsinhoudelijke deel van de kadernota 2020. Een (belangrijke) activiteit die genoemd wordt in het collegeprogramma is het maken van een nieuwe strategische visie voor de komende 10 jaren. Deze strategische visie komt samen met onze partners tot stand in 2019. De basis voor deze strategische visie moet in het eerste kwartaal van 2019 gereed zijn zodat de kaders hieruit opgenomen kunnen worden in de Kadernota 2020.

Het proces ziet er globaal als volgt uit:

Stap 1 en 2:

Samen met een samengestelde groep van raadsleden, griffie, college en ambtenaren worden de kaders voor de P&C-producten expliciet gemaakt. Wat zijn de verwachtingen ten aanzien van de (nieuwe) vorm van alle P&C-producten en hoe wil de raad zijn sturingsmogelijkheden vergroten. Tevens wordt hierin meegenomen hoe we in dit proces uitvoering willen geven aan aspecten van bestuurlijke vernieuwing,

zoals betrokkenheid van externe betrokkenen (instellingen en inwoners), de rolverdeling tussen raad en college en de vorm waarin de P&C-producten worden gepresenteerd. Daarnaast worden de interne en externe trends op basis van de ambities uit het coalitieprogramma geanalyseerd met deskundigen in het vakgebied.

Stap 3:

Met een groep van externe belanghebbenden wordt, mede op basis van de uitkomsten van stap 1 en 2, de strategische doelen expliciet gemaakt en geprioriteerd. Deze stap wordt ook met college en gemeenteraad uitgevoerd.

Stap 4:

De strategische doelen worden concreet gemaakt in meetbare doelen, indicatoren en activiteiten. Hiermee ontstaat per programma een programmakaart met deze elementen daarin opgenomen. Deze programmakaarten vormen de basis voor de op te leveren Kadernota 2020. In de Kadernota wordt tevens het traject van de bezuinigingsopgave (zie hieronder) verwerkt. De Argumentenfabriek ondersteunt de totstandkoming van de programmakaarten.

Stap 5:

Op basis van de programmakaarten wordt de kadernota inhoudelijk gevuld met de uitkomsten van traject I en II.

II. Traject van de bezuinigingsopgave

Voor het vinden van een structurele oplossing van de bezuinigingsopgave van €5 miljoen worden drie richtingen onderzocht en besproken met raadsleden. De volgende richtingen worden genoemd:

1. Doeltreffendheid van subsidies
2. Uitvoeren van bovenwettelijke taken
3. (Bijbehorende) formatie
4. Overige bezuinigingsopties

Ad 1:

De gemeente geeft per jaar miljoenen uit aan subsidies. Maar onder welke voorwaarden worden deze subsidies verstrekt en in hoeverre dragen de verleende subsidies bij aan het realiseren van de maatschappelijke effecten die raad en college voor ogen hebben? Daarnaast moet worden gekeken naar mogelijke overlap in de verstrekte subsidies en naar de vraag in hoeverre wordt gestuurd op de resultaten die zijn behaald op basis van de verkregen subsidies.

Ad 2:

In aanvulling op het bovenstaande wordt onderzocht welke bovenwettelijke taken wij als gemeente uitvoeren en welke kosten hiermee gepaard gaan.

Ad 3:

Als we als gemeente taken niet meer gaan uitvoeren dan staat daar ook formatie tegenover. Dit zal inzichtelijk worden gemaakt voor zowel de bezuinigingen die structureel bij de begroting 2019 zijn vastgesteld als de nieuwe bezuinigingen.

Ad 4:

Bij overige opties valt te denken aan elimineren van incidentele dekkingen, voorstellen die in de gemeenteraad zijn gedaan, etc.

De uitkomst is een overzicht van subsidies, taken en bijbehorende formatie en overige waaruit de raad en college een keuze dienen te maken om te komen tot de extra bezuiniging van €1 miljoen structureel, bovenop de €4 miljoen die verwerkt is in de begroting 2019.

Om beide trajecten goed te borgen binnen de raad, het college en de ambtelijke organisatie wordt voorgesteld om een regiegroep in te stellen met daarin de vertegenwoordiging van drie collegeleden en drie raadsleden. Vanuit het college wordt de vertegenwoordiging wethouder financiën (Kees Visser), een inhoudelijk wethouder in het fysieke domein en een inhoudelijk wethouder in het sociale domein.

Planning

Bij bovenstaand traject hoort de volgende voorlopige planning:

I. Traject Kadernota

Stap 1 en 2: week 48-3 (met een eerste sessie van de regiegroep op 12 of 14 december)
Stap 3: week 4-7
Stap 4: week 8-9
Stap 5: week 10-17

II. Traject bezuinigingen

Uitwerken van de vier richtingen: week 48-9
Uitkomsten bespreken met raad: week 10-13
Verwerken uitkomsten in kadernota week 14-17